

CATIA

Oblikovanje sklopa (Assembly Design)
Simulacija gibanja (DMU Kinematics)
Statičko ispitivanje (Generative Structural Analysis)

Suzana Bolić-Matešić
Marko Jukić

12.12.2024.

1

CATIA

• Sistem **CATIA**
(Computer Aided Three Dimensional Interactive Application).

• **CATIA V5**, razvijena u francuskoj kompaniji Dassault Systemes, spada u porodicu potpuno preuređenih CAD/CAM/CAE softverskih sistema najnovije generacije za upravljanje proizvodnim ciklusom.

2

2

RADNA OKRUŽENJA SISTEMA CATIA V5

U sistemu **CATIA V5**, osnovni zadatci projektiranja se obavljaju u raznim radnim okruženjima.

Radno okruženje (engl. workbench)

sastavljeno je od skupa alata koje omogućuju korisniku obaviti određene zadatke u određenom području.

Osnovna radna okruženja sistema CATIA V5 su:

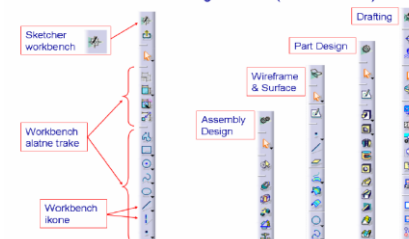
- **Part Design** (projektiranje dijelova)
- **Wireframe and Surface Design** (projektiranje žičanih modela i površina)
- **Assembly Design** (projektiranje sklopova)
- **Drafting** (izrada tehničkih crteža)
- **Generative Sheetmetal Design** (generativno projektiranje limenih dijelova).

3

3

RADNA OKRUŽENJA SISTEMA CATIA V5

■ Osnovni Mechanical Design moduli (workbenches).

4

4

Radno okruženje - Part Design

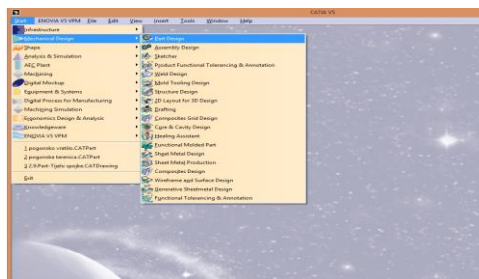

- Koristi se za izradu punih modela (engl. solid models)
- Preduvjet za rad u **Part Design**-u je skica (engl. sketch), koja se radi u radnom okruženju **Sketcher**
- U radnom okruženju Part Design modelu se mogu dodati i materijali

5

5

Radno okruženje Part Design

6

6

Radno okruženje Part Design

Raspored ekranskih elemenata novog part dokumenta

7

7

Sketcher

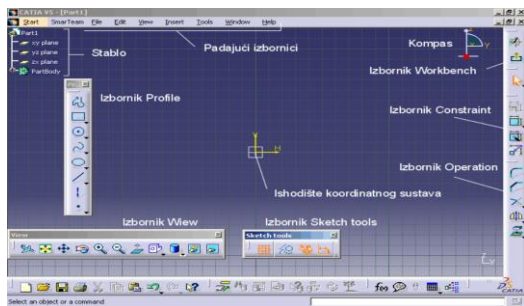
• Sketcher - 2D skiciranje u ravnini

- Za stvaranje 2D geometrije na bilo kojoj 3D ravnini
- Za preciznije definiranje geometrije primjenom ograničenja

8

8

Sketcher

9

9

Radno okruženje Assembly Design

- Namjenjen je povezivanju više komponenata u podsklopove i sklopove
- Sadrži poveznice prema svim dokumentima pojedinih komponenti i podsklopova
- Osnovni koncept oblikovanja sklopa:
  - Definiranje položaja komponenti (primjenom ograničenja)
  - Definiranje strukture sklopa (definirana je i prikazana u specifikacijskom stablu)
  - Analiza sklopa (moguće je mjeriti sklop, vršiti provjeru preklapanja, pregledavati izgled presjeka)

10

10

Radno okruženje Assembly Design

PRISTUPANJE WORKBENCH-u

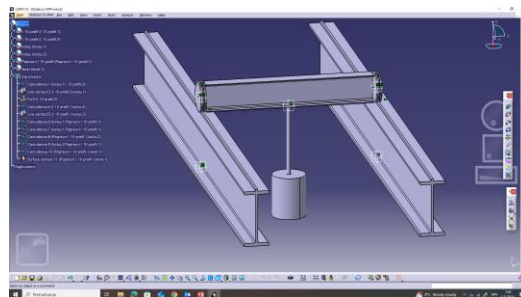
• Pristupanje Assembly Design workbench-u

11

11

Radno okruženje Assembly Design

12

12

KINIMETIKA

MOSNA DIZALICA

NAREDBE ASSEMBLY

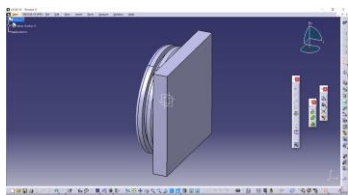

13

14

KORAK 1

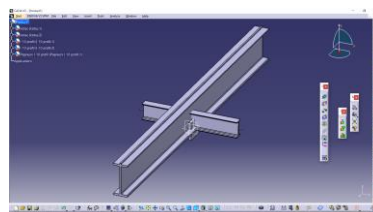
- ASSEMBLY
- UNOS ELEMENATA

15

KORAK 1

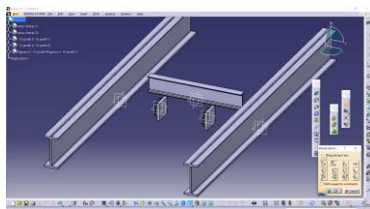
- SVI ELEMENTI KONSTRUKCIJE

16

KORAK 2

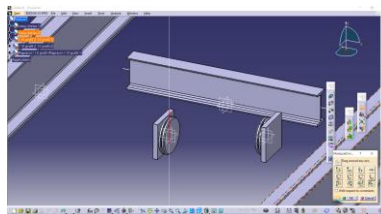
- RAZMJEŠTAJ ELEMENATA KONSTRUKCIJE

17

KORAK 3

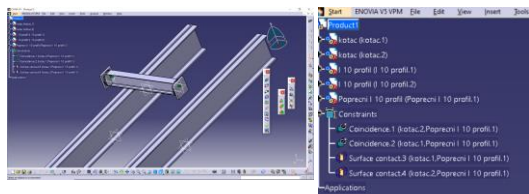
- ROTACIJA KOTAČA

18

KORAK 4

- STAVLJANJE VEZA IZMEĐU ELEMENATA KONSTRUKCIJE

19

KORAK 5

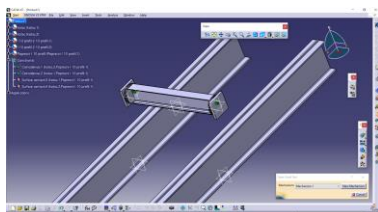
- PRELAZAK U CATIA KINEMATICS

20

KORAK 6

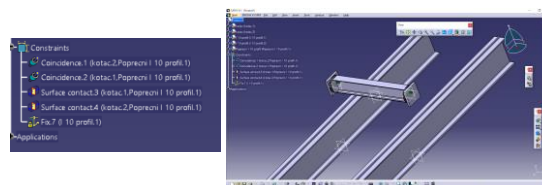
- IZRADA NOVOG MEHANIZMA

21

KORAK 7

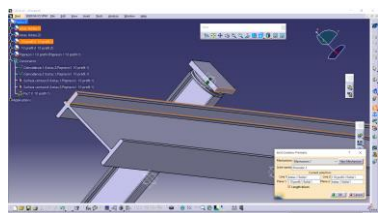
- POSTAVLJANJE VEZA U MEHANIZMU
NEPOMIČNI ELEMENT

22

KORAK 8

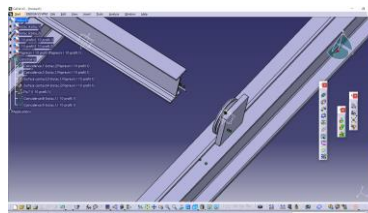
- POVEZIVANJE MOSTA SA NEPOMIČNOM KLIZNOM STAZOM

23

KORAK 9

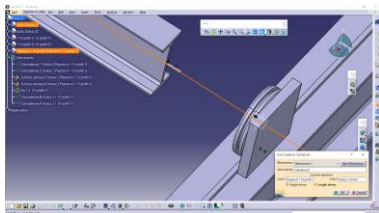
- POVRATAK U ASSEMBLY ZBOG POMICANJA MOSTA

24

KORAK 10

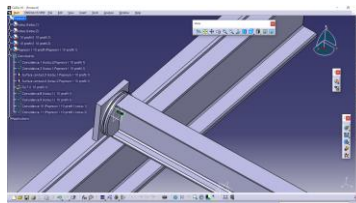
- POSTAVLJANJE VEZE IZMEĐU KOTAČA I MOSTA

25

KORAK 11

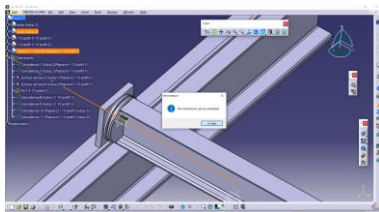
- PONAVLJANJE OPERACIJA NA SUPROTNOME KOTAČU

26

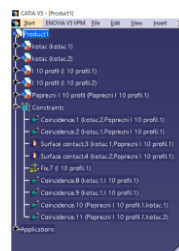
KORAK 12

- POVRATNA INFORMACIJA DA SE MEHANIZAM MOŽE SIMULIRATI

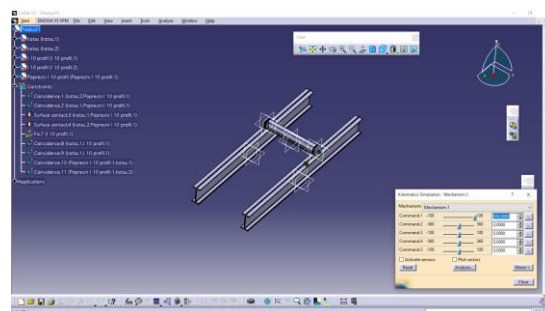
27

IZGLED STABLA PRIJE SIMULACIJE

28

SIMULACIJA

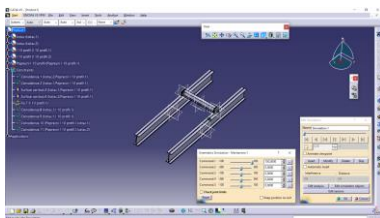

29

30

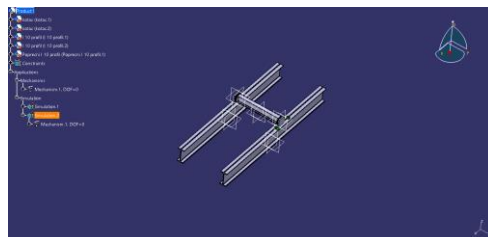
SNIMANJE SIMULACIJE

• KORAK 1

31

video

32

Statičko ispitivanje (Generative Structural Analysis)

33

Osnovni pojmovi

- Statika, čvrstoća, sile, momenti, oslonci itd.
- Metoda konačnih elemenata, elementi 1D, 2D, 3D, rubni uvjeti, itd.

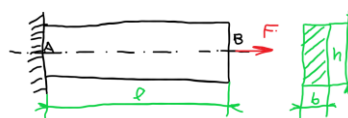
34

Metoda končanih elemenata

35

Zadatak

- Na štap pravokutnog poprečnog presjeka djeluje u presjeku B, a na pravcu aksijalne osi štapa vlačna sila $F = 200$ kN. Odrediti dimenzije poprečnog presjeka ako je dopušteno normalno naprezanje $\sigma_{dop} = 150$ MPa i $h = 1.5 b$. Nakon određivanja poprečnog presjeka izračunati produljenje štapa (deformaciju). Duljina štapa iznosi 2 m, a modul elastičnosti $E = 210$ GPa.

36

Rješenje zadatka

- Vlak – slijedi:

$$\sigma_{\max} = \frac{F}{A} = \frac{F}{bh} = \frac{F}{1.5b^2} \leq \sigma_{\text{dop}}$$

Slijedi:

$$b \geq \sqrt{\frac{F}{1.5 \sigma_{\text{dop}}}} = \sqrt{\frac{200 \cdot 10^3}{1.5 \cdot 150 \cdot 10^6}} = 0.0298 \text{ m}$$

Zaokruženo: $b = 30 \text{ mm}$, $h = 45 \text{ mm}$

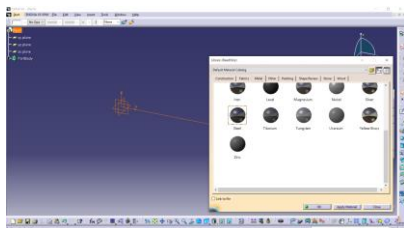
37

Proračun deformacije programom CATIA,
metodom konačnih elemenata

39

Korak 2

- Definiranje materijala:

41

Rješenje zadatka

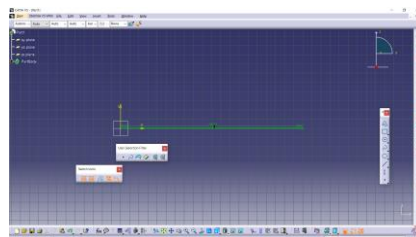
- Deformacija:

$$\Delta l = \frac{F \cdot l}{A \cdot E} = \frac{200 \cdot 10^3 \cdot 2}{(30 \cdot 45) \cdot 10^{-6} \cdot 210 \cdot 10^9} = 1.41 \cdot 10^{-3}$$

38

Korak 1

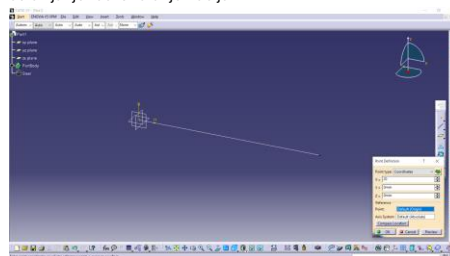
- Crtanje geometrije:

40

Korak 3

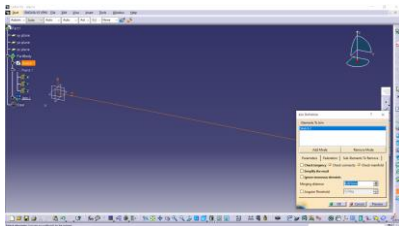
- Postavljanje točke za orijentaciju:

42

Korak 4

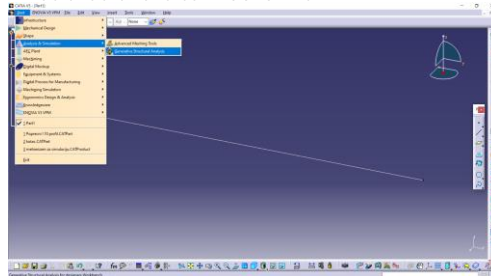
- Naredba JOIN

43

Korak 5

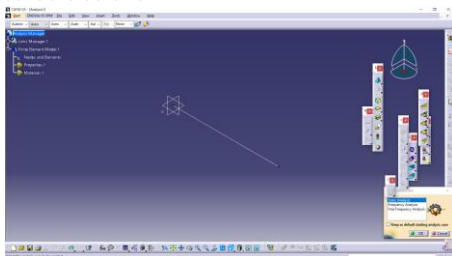
- Prelazak u analizu konačnim elementima:

44

Korak 6

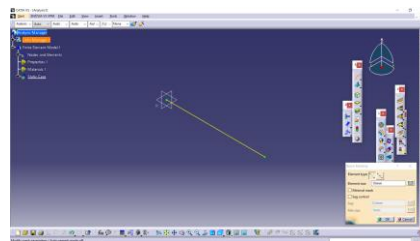
- Odabir statičke analize

45

Korak 7

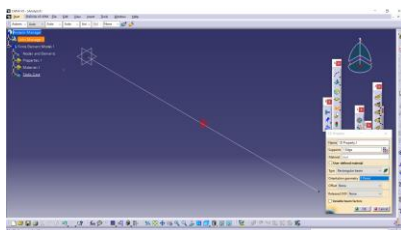
- Omrežavanje modela:

46

Korak 8

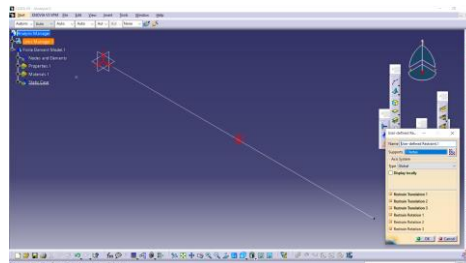
- Definiranje poprečnog presjeka:

47

Korak 9

- Postavljanje oslonaca:

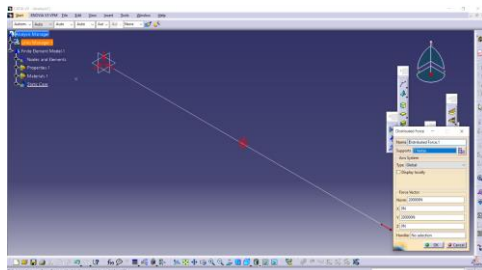

48

Korak 10

- Postavljanje opterećenja

49

Korak 11

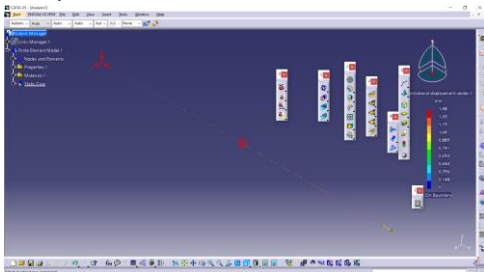
- Pokretanje analize

50

Korak 12

- Čitanje rezultata

51

Proračun vs CATIA

- Proračun: 1.41 mm
- CATIA: 1.48 mm

52

Zadatak

- Izračunati deformaciju na istom modelu za tlak i savijanje, svi parametri isti osim kod savijanja opterećenje 500 N.

53

zadatak

- Provesti numeričku analizu mosta dizalice prema uputama.

54